

Misjonsforståelse på norsk

Egede Instituttet har tatt initiativ overfor Den norske kirke, dens organisasjoner og norske frikirker til en omfattende refleksjon rundt misjonsforståelsen. Gjennom dette ønsker vi å bevisstgjøre og stimulere til debatt om misjonens plass og rolle i en dyptgående brytningstid i kirkelivet, som enkelte vil karakterisere som et paradigmeskifte.

I denne tiden opplever vi at misjonsbegrepet monopoliseres og spesialiseres, og at misjonsvirksomheten isoleres og marginaliseres. På paradoksalt vis brukes misjon samtidig som et åpent og generelt begrep, og misjonsvirksomheten forsøkes å integreres og gjøres til et bærende sentralanliggende i den kirkelige identitet.

Egede Instituttet ønsker noe mer enn å skape debatt. Vi ønsker en debatt som kan gi retning til en ny kirkelig praksis. Vi opplever misjonsforståelsen som et kjernepunkt og nøkkel-spørsmål i en nyskapende prosess som gjelder hele kirken, nasjonalt og internasjonalt.

Som det allerede er redegjort for på redaksjonell plass inviterer vi til en prosess i tre faser: se-fasen, vurderings-fasen og praksis-fasen. I se-fasen ønsker vi å belyse hvilke(n) forståelse(r) av misjon som gjør seg gjeldende i det norske kirkebildet.

Som metode har vi valgt å invitere en rekke sentrale aktører innen misjon og kirkeliv til å besvare fire spørsmål:

- 1) Hvordan vil du definere begrepet «misjon» ?*
- 2) Hvordan relaterer dette seg til deres konkrete arbeid, strategi og målsetting ?*
- 3) Er det samsvar mellom målsetting og det som oppnås ?*
- 4) Hvordan opplever du misjonsbegrepets egnethet til å kommunisere organisasjonens formål og skape oppslutning om arbeidet i dag ?*

Metoden gir god belysning av den aktuelle misjonsforståelse på kirken(e)s beslutningstagernivå, i samsvar med det som er nedfelt i de ulike organisasjonenes måldokumenter. Derimot fanger den ikke opp hvilke(n) misjonsforståelse(r) som lever på grasrotnivået i kirken(e), og heller ikke i et bredere samfunnsmessig perspektiv. Det er svært ønskelig å etablere forskningsprosjekter som kan gi oss kunnskap på dette feltet.

Nedenfor gjengis i alfabetisk rekkefølge aktørenes svar på spørsmålene, nummerert fra 1-4.

Tore Laugerud

TOR EVEN FOUIGNER - EMMAUSPROSJEKTET, DEN NORDISKE KRISTNE BUDDHISTMISJON

1) Jeg forstår misjon som *å leve ut inkarnasjonsmysteriet*. Med inspirasjon fra fortellingen i Luk 21, snakker vi i Emmaus om at Kristus «blir synlig» eller «vinner skikkelse». I fortellingen om Emmausvandrerne skjer det når Jesus bryter brødet. Da er samtidig disiplenes oppmerksomhet og vesen rettet mot ham. Gjennom samtalen med den fremmede har de to disiplene gradvis løftet blikket fra sine egne tankers labyrinter, og vendt øynene mot den fremmede. I ro og mak, ved kveldsbordet er endelig hele deres vesen rettet mot Gud i bordbønnen. Da ser de Ham.

At Kristus vinner skikkelse i verden er Guds suverene handling. De troendes kall er å se, og å peke på at det skjer, slik at mennesker kan vende seg mot dette mysterium og åpne seg for det. Det er derfor nødvendig å understreke at misjon ikke bare handler om å peke. Det handler også om å se. Det er et møte med Den Andre, men også et møte med Kristus. Slik har misjonen alltid to retninger. Den er utadvendt inviterende i møte med Den Andre. Samtidig er den innovervendt og selvransakende i møte med den Kristus man ønsker å peke på. Misjonens mål, - at mennesker åpner seg og retter sitt vesen mot Kristus, er derfor også misjonens eneste mulige væremåte.

Med denne understrekning kan vi si at misjon som virksomhet er å legge til rette for at mennesker kan se Kristus og vende sitt vesen mot ham.

2) Vi omtaler gjerne Emmaus som et «misjons- og dialogarbeid». Det betyr at vår virksomhet har flere aspekter enn misjon.

Det konkrete innhold i virksomheten har to stikkord: Dialog og spiritualitet. I korte trekk betyr dette at vi ønsker å skape en åpen

dialog med andre religioner, med religiøse kulturstrømninger og med andre søkende mennesker. Med begge bena plantet i dette møtet, ønsker vi å arbeide med kristen spiritualitet. Vårt programarbeid inneholder tverr-religiøse samtalegrupper, åpne dialogmøter, div. arbeid med kristen dypmeditasjon og liturgisk fornyelse.

En åpen dialog med mennesker fra andre religiøse tradisjoner gir muligheten til å gå inn i et samspill der påvirkning og inspirasjon går begge veier. Når dette samspillet er gjensidig, finnes en genuin mulighet for invitasjon til Kristusfelleskap. Ved å møte Den Andre med en lyttende åpenhet og respekt, får en samtidig mulighet til «å se seg selv i speil» og til «å se Kristus på nye måter». Å la seg speile gir anledning til selvinnsikt og selvransakelse. I en (post-)kristen kultur oppleves dette som en befriende nødvendighet. «Kristne selvfølgheter» kan bli utfordret til å stå sin prøve eller rett og slett kastes ut. Dialogen gir også muligheten til å se Kristus belyst fra Den Andres ståsted, og på den måten kan en oppdage nye sider ved ham.

Gjennom vårt arbeid med spiritualitet søker vi selv en dybdeforankring i Kristus. Meditasjon og retreats opplever jeg som øvelser i å samle sin oppmerksomhet og rette den mot Kristus. Også dette arbeidet bærer i seg en invitasjon til Kristusfelleskap. Det arbeides med å gjøre kurser, meditasjonssamlinger og retreats mest mulig åpne for alle. Ikke bare ved å invitere bredt, men også ved å la vår spiritualitet bli preget av møte med de andre religioner og religiøse kulturstrømmer. Ved bevisst å utvikle en spiritualitet innenfor en kontekst preget av pluralisme, håper vi å finne fram til former og uttrykk som kan gi retning og vekstmuligheter til vår tids mennesker.

3) Jeg er noe usikker på spørsmålet om forholdet mellom målsetting og resultat. Som sagt har misjon alltid en inviterende og selverkjennende side. Den som er involvert i misjonen som virksomhet vil selvfølgelig for sin egen del si noe om hvordan arbeidet virker på han eller henne. I tillegg kan en selvfølgelig få noe respons fra andre.

Det å måle resultater av det som oppnås i forhold til de mennesker som misjonen retter sin invitasjon til, er ikke bare umulig, men for meg også et ønske som bør underkastes selvransakelse. Når jeg selv bærer slike ønsker, bunner det som regel i behov for selvbekreftelse eller i at jeg er oppslukt av konkurransesamfunnets overdrevne resultatorientering.

4) Historien om den kristne misjon, er minst to typer fortellinger. Den ene handler om mennesker med et brennende hjerte, med stor kjærlighet til sine medmennesker og en dyp kristushengivenhet. Disse menneskene har pekt på Kristus på en måte som alle mennesker kan

gjenkjenne som gode handlinger. Men historien om den kristne misjon handler også om overgrep, -om kulturelt og religiøst overmot, om undertrykkelse, maktbruk, og økonomisk utbytting. Begge disse historiene er sanne, og begge disse historiene har bidratt til å fylle begrepet misjon med innhold. Hvilke av disse historiene som fyller begrepet misjon mest, er avhengig av hvilke miljø man beveger seg i.

Blant nordmenn, som har forlatt kristendommen, konvertert til andre religioner eller lagt ut på en ensom religiøs vandring, er misjonsbegrepet gjerne fylt med den «triste historien». I disse miljøer blir det direkte misvisende å kalle vår virksomhet misjon.

I kirkelige miljøer er misjonsbegrepet oftere fylt av den «gode historien». I disse miljøer kan begrepet være egnet til å beskrive vår virksomhet. Samtidig ser det for meg ut som om noe av de ressursproblemene misjonsselskapene sliter med, nettopp skyldes at det også i kirkelige kretser finnes en usikkerhet om hva «misjon» faktisk er. Kanskje er det på tide med et oppgjør med deler av misjonshistorien, og forsøke å gå noen nye misjonsteologiske veier?

EGIL GRANDHAGEN

- NORSK LUTHERSK MISJONSSAMBAND

1) Vi ønsker å se misjonsbegrepet ut fra misjonsbefalingen hos Johannes (Joh 20,21): «Likesom Faderen har utsendt meg, sender også jeg dere.» Faderens sendelse av Sønnen er her forbilde på Jesu sendelse av sine disipler. Dette innebærer at misjonens oppdrag først og fremst dreier seg om forkynnelse og barmhjertighetsarbeid.

Ut fra dette er misjon å:

- Forkynne evangeliet for mennesker som ikke har hatt mulighet til å høre det tidligere fordi det ikke er en evangeliserende kristen menighet i deres lokalmiljø.

- Plante stedegne menigheter av Kristus-troende mennesker med sikte på at disse skal bli selvstendige og misjonerende.

- Drive kristen diakoni, slik at mennesker i legemlig og sosial nød kan få adekvat hjelp.

- Det finnes fortsatt ca 3000 folkegrupper som ikke har et kristent vitnesbyrd i sin midte. Disse må på en særlig måte være en målgruppe for kristen misjon.

- Gjennom systematisk bibelundervisning utdanne og dyktiggjøre nasjonale forkynnere og ledere som kan føre arbeidet videre.

2) NLM har i sin strategi (Statement on Mission, Oslo 1991) følgende prioriterte satsingsområder:

- Unådde folkeslag.
- Bibelundervisning på alle plan.
- Muslimske/buddhistiske folkegrupper.
- Storbyer.

Vi mener det er godt samsvar mellom misjonsbegrepet, slik vi har definert det ovenfor, og disse satsingsområdene.

3) NLM foretok i begynnelsen av 1980-årene en gjennomgang av misjonsstrategien og satte da fokus på unådde folkeslag. Dette førte til en betydelig satsing i Bolivia og Peru, en gikk til Pokot og Borana-folket i Kenya, og Elfenbenskysten ble nytt misjonsland. En tok også opp arbeid på Sumatra, Indonesia.

Vi er nå inne i en tilsvarende fase. Mongolia er blitt vårt nye misjonsland, og vi står i startfasen for en større satsing i Kina. I sørvest-Etiopia har vi startet opp blant Zemai- og Dasenech-folkene, og vi er nå i ferd med å gå til Somali-folket i den østre delen av landet. Her er det ikke registrert én kristen menighet i en folkegruppe større enn Norges befolkning.

I Kenya har en startet blant den muslimske Digo-stammen og i nord-Tanzania blant Kuria- og Majita-stammene. Generalforsamlingen har vedtatt nye undersøkelser i Sentral-Asia, hvor vi nå sender en bibeloversetter.

Arbeidet ledsages hele tiden av et bistandsfaglig arbeid som er rettet mot de svakeste gruppene.

Vi mener derfor at arbeidet vårt er i samsvar med den målsettingen vi har.

4) Misjonsbegrepet er i vårt land blitt mer utydelig de senere år fordi det av mange brukes om alle typer kristent arbeid, også spesifikt indremisjonsarbeid. Vi mener det vil være tjenlig om en kan opprettholde det tradisjonelle skillet mellom evangeliseringsbegrepet og misjonsbegrepet. Evangelisering er et fellesbegrep for alle typer evangelieformidling. Misjonsbegrepet er spesifikt rettet mot dem som ikke har hatt muligheten til å høre evangeliet tidligere.

Uansett bør en være varsom med å erstatte misjonsbegrepet med andre varianter. Misjonen har en lang historie, der dette begrepet først og fremst har vært brukt om tverrkulturell evangelisering «der hvor Kristi navn ikke før var nevnt».

ROLF GUNNAR HEITMANN - DEN NORSKE ISRAELSMISJON

1) Misjon er Guds folk i bevegelse, utrustet med Åndens kraft og utsendt med guddommelig oppdrag til å forkynne evangeliets eksklusivitet og samtidig Guds nådige og grensesprengende kjærlighet til alle mennesker. Derfor er misjonsbegrepet ikke primært et tolknings-spørsmål, men et identitetsspørsmål for den kristne kirke. Det hører med til kirkens vesen å være misjonerende og kalle mennesker til tro og omvendelse.

Hver generasjon kalles til å virkeliggjøre oppdraget i en uavbrutt historie fra den første patriark som vandret ut og krysset grenser. Gudsfolket ble både løftesfolk og oppdragsbærere: I deg skal alle slekter på jorden velsignes. (Gen. 12,1). Som de helliges medborgere (Ef. 2,19), podet inn på Gudsfolkets legeme (Rm. 11), har vi fått del både i utvelgelsens løfte og kall: Som kongelig presteskap å forkynne Guds storverk (Ex. 19,5f og 1. Pet. 2,9) fra Jerusalem til jordens ende (Jes. 49,6 og Act. 1,8).

Utvelgelsen av Israel står ved lag (Rom. 11,1) og understreker det bibelske imperativ «For jøde først» (Rom. 1,16). Det greske «pååton» kan her neppe bare forstås som tidsadverb (først og sist). Det dreier seg i paulinsk missiologi om et gradsadverb: Først og fremst. (Jfr. Act. 2,39 og 13,46), der forbønnen (Rom. 10,1) og forkynnelsen (Rom. 10,13-17) står sentralt. Israelsmisjon har derfor en særskilt bibelsk begrunnelse som skiller den fra hedningemisjon. Denne begrunnelsen er en utfordring til hele kirken. Samtidig utfordres vår misjonsstrategi i møte med Israel på en særskilt måte, nettopp fordi vi møter vår eldre bror.

2) Bibelske og historiske forutsetninger vil i langt større grad påvirke strategi og metodikk i Israelsmisjonen enn annen misjonsvirksomhet.

2.1. Både jødisk og kristen teologi definerer jødene som Guds folk. Kirken representerer ikke det nye Gudsfolk som erstatter Israel og ekskluderer det jødiske. Inkarnasjonen og forsoningsverket finner sted innenfor Israel og i rammen av den jødiske kult. Ikke utenfor. I vår iver etter å understreke diskontinuitet, har vi ofte glemt kontinuiteten: Den rest av Israel som ved tro på Jesus Messias har båret Gudsfolkets uavbrutte identitet og linje fra Abrahams tid (Rom. 11,1-6), og som skal fullendes når hele Israel blir frelst (Rom. 11,26).

2.2. Som Guds folk, er jødene også Bokens folk. I Israel er Guds-åpenbaringen formidlet fra generasjon til generasjon, og de bibelske tradisjoner holdt levende. Bare i en jødisk kontekst vil det være mulig å forstå Bibelens budskap fullt ut. Vi kommer derfor ikke til Israel

med noe som er fremmed, men med et budskap som er en del av deres egen tradisjon og historie. Derfor møter vi jøder med ydmyk takknemlighet og respekt. Historien har imidlertid skapt en rekke støvfaktorer som gjør at evangeliet ikke alltid like klart oppfattes som jødisk.

2.3. Ikke minst i det kristne Europa har jøder møtt sterk motstand og forfølgelse på grunn av sin rase og religion. Kristendommen oppfattes derfor blant mange jøder å være antisemittisk i sitt vesen. Middelalderens og de øst-europeiske pogromer der kirkens ledere ofte gikk i spissen for jødehatet, nazi-soldatenes «Gott mit uns» i beltespenget og Luthersitater bekrefter for mange jøder denne tesen.

Selv om det neppe har vært en tradisjonell kirkelig holdning å fordømme jøder på grunn av rase, er det åpenbart at kirkens historie i stor grad har vært antijudaistisk. Jødene og alt det jødiske er ansett som forkastet og foreldet. Ikke på grunn av rase eller tro, men snarere på grunn av vantrø. Jesu oppgjør med religiøse grupper i samtiden er blitt modeller for en kollektiv kirkelig antijudaisme som både rammer det jødiske som jødene.

2.4. På denne bakgrunn har Israelsmisjonen sett det som en viktig og nødvendig oppgave å arbeide innover i kirkene parallelt med dialog og utadrettet misjon og evangelisering. Gjennom internasjonalt samarbeid ønsker vi å påvirke kirkene til å se det jødiske folks positive betydning og respektere deres egenart.

2.5. Som utenlandsk organisasjon er Den Norske Israelsmisjon gjester i Israel. Det gir oss en rolle som «2. rekkes tjenere» i forhold til organisasjoner og menigheter i den messianske bevegelse. Den primære oppgave vil derfor være å vektlegge opplæring, rådgivning, brobygging og diakonal omsorgstjeneste. Samtidig vil DNI styrke sin profil som evangeliserende organisasjon gjennom direkte menighetsbyggende arbeid.

2.6. Parallellt med misjon og evangelisering yter Israelsmisjonen humanitær støtte, særlig til nye immigranter. Materieell bistand og forkynning holdes sammen uten å blandes sammen («kosher-prinsippet»).

3) Israelsmisjonen arbeider under perspektivet og visjonen om at hele Israel en dag skal bli frelst.

De store vekkelser har vi ikke opplevd, men den messianske bevegelse er i vekst også i Israel. I denne sammenheng får vi bidra. Vi konstaterer med glede at en av de menighetene vi har fått være med å plante i Israel er blitt selvstyrt og registrert i Israel det siste året, og at det lokale preg både i menigheter og institusjoner styrkes. Selv om menighetene er relativt små, er kontaktflaten betydelig og

spenner over et vidt spekter når det gjelder alder, sosial og religiøs bakgrunn.

Desentralisert bibelstudieprogram gjennom Caspari Senter gjør det mulig å kombinere arbeid og bibelstudium under veiledning. Studievirksomheten tilbyr etterlengtet lederopplæring i de messianske menighetene, samtidig som det gir mulighet for verdifull kontakt mellom messianske jøder og andre kristne. Spesielle prestekurs er utviklet og arrangert både i Isarel og Ungarn.

Samtidig finnes det områder der vi gjerne skulle nådd lenger. Selvstendigjøringsprosesser er vanskeliggjort gjennom interne spenninger og økonomisk avhengighet. Mye av de økonomiske midlene er bundet til institusjoner, og det har derfor vært vanskelig å gå inn i nye og aktuelle prosjekter med støtte. Misjonærstaben, og dermed også aktivitetene, er de siste årene redusert. Dette søkes kompensert gjennom samarbeidsavtaler og sterkere satsing på lokale ressurser.

De messianske menighetene, som er svært forskjellig i teologi, møteform og sammensetning, er ofte skeptiske til utenlandsk veiledning og innblanding. Interne forskjeller og spenninger kan oppleves som hindringer for evangeliets gjennomslag i folket. Paradoksalt nok ser det ut til at veksten i messianske menigheter i Israel i større grad skyldes splittelser enn menighetsplanting.

4) Misjon generelt, og jødemisjon spesielt, er belastede begreper i møte med jøder. Ordet jødemisjon forbindes ofte med forfølgelser og tvangsdåp. I møte med jødiske venner viser vi derfor sensitivitet, ydmykhet og respekt, og tar avstand fra ufølsom propaganda, kristen triumfalisme eller indoktrinering. Vi legger vekt på å være lyttende i vår holdning, der det er viktig å opparbeide tillit og vennskap. Det blir derfor viktigere å leve det kristne liv enn bare å preke det, for på den måten om mulig å vekke til misunnelse (Rom. 11,11).

Israelmisjonens anliggende har også hatt vansker med å slå igjennom i vår egen kirke- og organisasjonsvirkelighet. Dette skyldes dels en sterk fokusering på hedningemisjon, der Israels særstilling enten blir glemt eller til og med motsagt (erstatningsteologi). Dels skyldes det også en teologisk forståelse av at «Israels tid» ennå ikke er kommet, men at Israel fortsatt lever som Guds folk under hans velsignelse, delvis uavhengig av deres forhold til Jesus (dispensjonalisme). På norsk mark finnes der altså en rekke «israelologier» som enten problematiserer misjonsoppdraget eller Israels særstilling. Derfor ser Israelmisjonen det som viktig å vekke til ansvar for jødene generelt og til solidaritet med de messianske jødene spesielt.

REINERT INNVÆR - PINSEVENNENES YTREMISJON

1) Blant det store flertall av mennesker med tilknytning til kristen misjon vil den vanligste oppfatning være, at misjon det er å dra til et annet kontinent, en fremmed kultur, til «hedningene» for å forkynne evangeliet om Jesus Kristus. Mottageren er en uvitende og fattig stakkar, som trenger vår omsorg og våre penger. Kanskje har misjonen, uten å ville det, vært med å skape holdninger som i dag ligner svært på rasisme. Det er mulig vi har misforstått i vår iver, men Jesus satte vel egentlig adresse for misjonen, da han i møte med disiplene på oppstandelsesdagen gav med oppdraget: «Likesom Faderen har utsendt meg, sender også jeg dere.» Joh. 20,21b. Målet for Guds utsendelse av Jesus var verden: «For så elsket Gud verden at han gav sin sønn..» Joh.3,16 Derfor er det nok riktig når det blir sagt at misjon er «menighetens sendelse til verden». Oppdraget er i følge Matt. 28,19 «å gjøre alle folkeslag til mine disipler.»

2) Er misjon et myriader av konkurrerende organisasjoner? Jeg tror ikke det. Makter vi å se over den store mengde av merkelapper, organisasjoner og kristne aktiviteter både for hjemme- og ytre misjon, og tenker på Guds menighet som en stor åndelig enhet, opplever vi at Sjømannsmisjon, Bymisjon, Samemisjon, eller hva vi kaller våre misjoner, er medarbeidere i kampen for å fullføre det oppdraget Mesteren gav oss. Å nå alle folkeslag og mennesker med evangeliets frelsesbudskap.

3) Å drive misjon er å forkynne evangeliet, men misjonæren oppdaget fort at det å forkynne evangeliet ikke bare var å holde bibelforedrag eller gudstjenester. Med Mesteren som forbilde blir den diakonale delen av misjonsarbeidet utviklet, og barmhjertighetsgjerningen blir en viktig del av evangelieforkynnelsen og -forståelsen. Omsorg for hele mennesket i Kristi Ånd med kristen kjærlighet. Håndens og Åndens gjerning går sammen i misjonen.

Misjonen har fire føtter: Det er evangelisering, menighetsbygging, utdanning og helse. Herunder kommer utviklingsprosjekter og nødhjelpsarbeid som en del av misjonens diakonale tjeneste. I historisk perspektiv må en, i stort, kunne si at strategien har vært vellykket. I den grad man kan snakke om å nå mål, har det lyktes, selv om misjonens mål ikke er en kirke eller et helsesenter, målet er å nå alle mennesker, folkeslag, med evangeliet. Man kan vel si at mange mål er nådd.

4) Den moderne misjon har en 200-årig historie å se tilbake på. Noe kortere i Norge. 200 år med industrialisering og en akselererende utvikling på alle områder. Nasjonale frigjøringsbevegelser, stor bevegelse i folkemassene, samt en mer aktiv og bevisst misjonsinnsats fra de store religionene, har endret misjonsbildet. Dette sammen med verdenssamfunnets kritiske blikk på misjonen, beskyldninger som kulturdreper og undertrykker, har gitt oss en ny og annerledes misjonsvirkelighet de siste tiårene.

Ordet misjon har ikke lenger en absolutt positiv klang, heller ikke blant alle kristne. Det reageres negativt på at man skal trekke sin egen religion ned over hodene på mennesker som ikke ber om det. På den annen side er ordet «Verdensevangelisering» et begrep som den unge slekt forstår, og som gir utfordringer på en ny måte. Unge mennesker er i dag på samme måte som tidligere generasjoner villig til å ofre mye for å fullføre mesterens befaling. Det foregår en dreining bort fra de tradisjonelle misjonsfelt og til nye områder. Det er de såkalte «lukkede land» som er utfordringen for kristen misjon i dag.

De «gamle trofaste misjonsvennene» representerer et paradoks i anstrengelsene for å nå Mesterens målsetting. Den moderne folkevandringen, med stor forflytning av mennesker fra øst til vest og syd til nord, har ført mange representanter fra våre opprinnelige misjonsfelter til vårt eget land. Vi kjenner uttrykket «Misjonsmarken er kommet til oss», men den kom tydeligvis for nær, for reaksjonen ble ikke fornyet misjonsengasjement og større aktivitet. I stedet blir vi advart mot disse farlige innvandrerne og deres religion. Den muslimske fare er ofte omtalt. Fremmedfrykt med utgangspunkt i frykten for fremmed kultur og religion, skaper holdninger som ikke er positive for misjonen.

Den nye misjonstiden kommer også til uttrykk i de problemer som de tradisjonelle misjonsorganisasjoner kjemper med i forhold til økonomi og ungdommelig engasjement. Dette mens mange nye tiltak og nye organisasjoner med en klar trosprofil og med teamarbeid i sentrum, synes å ha kommet over kommunikasjonsproblemene. Både penger og ungdom er tilgjengelig.

Kanskje er dette ikke så merkelig, et blikk på misjons- og vekkelshistorien forteller oss at det var de unge som stod fram med kallsmotivasjon og visjoner. De la grunnen for det som i dag kalles det tradisjonelle misjonsarbeidet. Så lenge misjonen var ung nådde den unge mennesker og skapte entusiasme, men med et «aldrende lederskap», som vokter på tradisjonene mister en taket på framtiden. Floden flyter mektig og kraftfull, den kjenner ingen hindringer, stopper det opp finner den nye veier på sin vei til havet. Den unge gene-

rasjonen har et innebygd behov for å skape noe nytt og bygge på egen grunn. Derfor hender det at det gamle gårdshuset, som har vært til stor glede for mange, blir byttet ut med ett nytt. Det gamle var godt og tjente mange så lenge det varte, men det nye skjemmer heller ikke gården, selv om det er nytt eksteriør og interiør. Det er bygd for å tjene husfolket i såtid og høsttid.

TOR B. JØRGENSEN - DET NORSKE MISJONSSSELKAP

1) Misjonsbegrepet kan brukes på mange måter og dekke svært mange av kirkens virksomhetsområder. Det kan gis mange gode teologiske begrunnelser for en utvidet misjonsforståelse, slik dette er gjort i moderne misjonsteologi.

Også i forhold til etablert språkbruk og kirkepraksis har misjonsbegrepet vært forstått i forskjellige dimensjoner, sammenlign bruken av begrepet indremisjon, som i indremisjonskretser også ofte bare omtales som misjon.

Mulighetene for å finne en ny terminologi som vil ha almen gjenomslagskraft, tror jeg er vanskelig. Antakeligvis er det nødvendig å akseptere misjonsbegrepets sammensatte bruksmåte og så i hvert tilfelle definere nærmere hvordan en bruker det.

For meg er det naturlig å understreke at den avgjørende dimensjon i misjonsforståelsen knytter seg opp mot «Guds rikes utbredelse blant folkeslagene» for å bruke en formulering fra Misjonsselskapets (NMS) formålsparagraf. Personlig bruker jeg ofte formuleringen «misjon blant folkeslagene» dersom sammenhengen krever en nærmere presisering. Dette er et forsøk på å nyformulere det velbrukte, men nå sterkt misvisende begrepet «hedningemisjon». «Misjon blant folkeslagene» uttrykker en ambisjon om å delta i prosesser hvor evangeliet krysser grenser ikke bare i forhold til geografiske områder, men også etnologiske skillelinjer.

Det bør understrekes at en slik misjonsforståelse ikke utelukker et integrert syn mellom evangelisering og diakonal innsats. Tvert i mot. Det dreier seg om et troverdig vitnesbyrd i ord og handling.

Den bærer også i seg en horisont for åndelig og praktisk samvirke og fellesskap mellom «menighetene» i begge ender uansett alder og størrelse.

2) Den presisering av misjonsbegrepet som jeg har talt for, svarer til Misjonsselskapets formål, sammenlign formålsparagrafen sitert ovenfor, og er i senere dokumenter gitt enda tydeligere profil. Det gjelder

ikke minst strategidokumentet for treårsperioden 1996-1999 («Misjon i fornyelse») hvor formålet i avsnittet om grunnleggende profil (4,1) er utmyntet på følgende måte:

«NMS er en ytre misjonsorganisasjon som ønsker å være et dynamisk redskap i Guds omfattende og mangfoldige prosjekt å bringe 'det glade budskap om Kristi ufattelige rikdom' (Ef 3,8) til folkeslagene.

Vi ønsker å vitne om Guds nåde i Jesus Kristus som eneste vei til frelse (Apgj 4,12) med det mål at mennesker skal komme til tro og menigheter skal bli dannet.

På en særlig måte er det vår oppgave å gjøre dette i folkegrupper og områder hvor evangeliet er ukjent eller står svakt.»

Det er etter mitt skjønn godt samsvar mellom min grunnleggende forståelse av misjon og de formuleringer vi finner i våre dokumenter.

3) Den misjonsforståelsen det her gis uttrykk for, er ikke av ny dato. Den er tvert imot i tråd med den bærende visjonen i hele NMS-tradisjonen. Men avstanden mellom visjon og virkelighet er ofte stor. Det bildet en gir av seg selv, svarer ikke alltid til det en gjør i praksis. I arbeidet med «Misjon i fornyelse» tok en fatt i disse problemstillingene og spørsmålet om omgruppering og avslutning av misjonsinnsatsen ble satt på dagsorden.

Resultatet har foreløpig ført til at generalforsamlingen har vedtatt å avslutte det tradisjonelle samarbeidet med to kirker (Sør-Afrika og Taiwan), og det foreligger dessuten planer om en tydeligere spissing av ressursbruken ute, inn mot primæroppgavene. Dette viser seg i praksis å være vanskelige og tidkrevende prosesser. Men vi er kommet i gang. Det er blant annet viktig å få klarhet i hvordan fellesskapet mellom kirker og menigheter kan føres videre, etter at NMS slutter å være bindeleddet.

4) Det kan se ut til at et språk som reflekterer et tradisjonelt misjonsyn, har liten appell i dagens kirkebilde. En ønsker heller likeverdige vennskspsrelasjoner, økonomiske støtteordninger og hjelpetiltak. Mye av dette er en naturlig reaksjon mot en misjonærfokusert virkelighetsbeskrivelse hvor de nasjonale kirkene er blitt utydelige og hvor det til tider har vært vist liten interesse for de bredere kulturelle, religiøse og sosiale strømninger, misjonen har vært i.

Jeg tror likevel at en ny iver for evangeliseringsinnsats blant unådde har et stort mobiliseringspotensiale i Den norske kirke. Makter vi å

holde dette fram sammen med en ny, praktisk misjonsspiritualitet hvor livsnær og troverdig etterfølgelse blir kjennetegnet, kan misjonen gi avgjørende impulser til fornyelse også i Den norske kirke.

TORBJØRN LIED - DEN NORSKE SANTALMISJON

1) Ordet «Misjon» brukes i dag på svært forskjellige måter innenfor kirker og organisasjoner som benytter ordet for å beskrive sin egen virksomhet. Særlig i økumeniske sammenhenger ser vi at ordet brukes for å beskrive all kirkens virksomhet som Guds misjon i verden, inkludert både skapelse og forløsning.

Vi ønsker å spisse misjonsbegrepet og reservere det for det helt spesifikke oppdrag som Jesus ga sine disipler i sine avskjedstaler. Vi finner fem forskjellige sitater i NT hvor Jesus definerer misjonen:

- I Matteus-evangeliet (28,18f) er det folkeslagene (ta etne) som står i fokus under et eskatologisk perspektiv: Oppdraget skal pågå inntil verdens ende. Videre understrekes det at gjennom dåp og opplæring etableres et nytt fellesskap hvor Jesus vil være midt iblant sine disipler alle dager.

- I Markus-evangeliet (16,15f) settes fokus på forkynnelsen av evangeliet til alle mennesker i hele verden for at de skal bli frelst.

- I Lukas-teksten (24,47f) tydeliggjøres det at misjonsoppdraget består i forkynnelse av lov og evangelium til omvendelse og syndstilgivelse.

- I Acta (1,8) får vi et geografisk perspektiv på oppdraget. Med start i Jerusalem skal vitnesbyrdet bæres utover like til jordens ender.

- I Johannes-teksten (20,21f) gjøres Faderens sendelse av Sønnen til modell for Jesu sendelse av sine disipler. Skal inkarnasjonen være vårt forbilde vil misjonen alltid innebære personlig tilstedeværelse og tjeneste for nesten.

Sammenfattende kan vi si at misjon er det oppdrag som Jesus ga sine disipler i dagene mellom hans oppstandelse og himmelfart. Oppdragets målsetting er at alle mennesker skal motta evangeliet slik at de kan bli frelst. For å nå dette mål må misjonærer sendes til stadig nye områder og folkegrupper og ved nådens midler plante levende og selvstendige kirker som vokser og selv blir misjonerende. Slik som Kristus selv vil Hans utsendinger alltid være tilstede i tjeneste (diakoni) for de som lider nød.

En definisjon av misjonsbegrepet kan således være:

«Misjon er det primæroppdraget kirken har fått av Herren Jesus Kristus til å sende ut vitner som i Den Hellige Ånds kraft ved ord og

handling kan bringe vitnesbyrdet om Jesus til unådde folkeslag og til uevangeliserte befolkningsgrupper for å plante levende og selvstendige kirker som selv er i stand til å utbre evangeliet gjennom forkynnelser og diakoni både i eget folk og videre til nye folkegrupper.»

2) Misjonsdefinisjonen fokuserer på misjonens evangeliserende og tverrkulturelle oppdrag ved at evangeliet skal forkynnes og menigheter/kirker plantes blant unådde folkegrupper. Santalmisjonen ønsker i overensstemmelse med dette å være en organisasjon i bevegelse. Dette er nedfelt i handlingsprogrammet 1996-99:

«Vi vil være en misjonsorganisasjon i bevegelse hvor målet er etablering av nasjonale kirker som selv driver misjon: Fra misjon - til kirke - til misjon.»

Dette reflekteres videre ved at arbeidet de siste 30 år er utvidet fra to felt i India og Bangladesh til i alt sju felt på det indiske subkontinent, i Ecuador, i Mali og i Aserbajdsjan. Tilsammen er det gjennom Santalmisjonens arbeid og våre samarbeidskirkers misjonsvirksomhet etablert kontakt med tilsammen 25 ulike folkeslag. Dette er også uttrykt i hovedmålsettingen for vårt utarbeid.

En forutsetning for å kunne gå stadig videre er at misjonsarbeid på gamle felt nasjonaliseres og avsluttes. Handlingsplanen inneholder flere konkrete målsettinger som går på å nasjonalisere deler av arbeidet og til dels trappe ned og legge ned arbeidsgrener som har vært i funksjon i flere tiår. Dette viser seg stadig å være den vanskeligste delen av arbeidet og er den faktor som i størst grad begrenser muligheten til å gå videre.

Et annet forhold som må understrekes er at arbeidet i stor grad preges av diakonale og sosiale tiltak. Dette er også nedfelt i handlingsplanen:

«Vår misjonsinnsats er rettet mot hele mennesket. Evangelisering, diakoni og utviklingsarbeid må naturlig intergreres i misjonens helhetsoppdrag.»

Selv om misjonsdefinisjonen er ganske snever så er ikke selve misjonsarbeidet snevert. Vi føler heller ikke at dette kommer i motsetning til det evangeliserende siktemål så lenge våre utsendinger har et helhetsperspektiv som har omsorg for hele mennesket med prioritet til menneskets frelse jfr. Rom. 10,1.

3) Hvorvidt det er samsvar mellom målsettig og det som oppnås er et vanskelig spørsmål fordi målsettingene ikke er så skarptformulerte at det uten videre kan brukes til å måle resultater på en eksakt måte. Det må allikevel kunne sies at det er ganske stor grad av samsvar i og

med at det pr. i dag er dannet seks nasjonale kirker i fire land og døpt enkeltmennesker og etablert menigheter i nærmere 25 ulike folkeslag. Dette er både et direkte resultat av Santalmisjonens arbeid og etter hvert mer og mer et resultat av de nasjonale samarbeidkirkers eget misjonsarbeid.

4) Vi erfarer at en snever bruk av misjonsbegrepet med fokus på det ufullførte misjonsoppdrag og de unådde folkeslag, hjelper oss til å bli tydelig på vår egenart som misjonsorganisasjon. Når vi i en tid med store innsparinger og omstruktureringer i arbeidet i Norge, samtidig har våget å leve opp til våre visjoner og har startet nytt misjonsarbeid i Aserbajdsjan (i 1996), har det skapt både økt oppslutning i organisasjonen og tildels stor oppmerksomhet utenfor egne rekker.

Som en videre konkretisering av misjonsbegrepet og Santalmisjonens visjon og formål, har vi startet «Aksjon 2000»: Vi inviterer 2000 misjonsvenner til å gi en ekstra gave på kr. 1000,- pr. år i fem år, for å starte nytt arbeid blant fem unådde folkeslag. Dette er Santalmisjonens svar på utfordringen fra «AD 2000»-bevegelsens visjon om «En kirke i hvert folkeslag og evangeliet til alle mennesker innen år 2000». Med sin tydelige konkretisering av misjonsbegrepets anliggende og Santalmisjonens visjon, opplever vi Aksjon 2000 som et av våre beste virkemiddel i dag til å kommunisere og profilere organisasjonens egenart som en misjonsorganisasjon.

TOVE ODLAND OG ØYVIND HELLIESEN - METODISTKIRKEN

1) *Missio Dei* betyr «Gud sender».

Vi oppfatter misjon som Guds vitnesbyrd i ord og gjerning både hjemme og ute.

I 1988 vedtok Metodistkirkens Generalkonferanse, som er det øverste organ for «The United Methodist Church» et nytt grunnlagsdokument for vårt misjonsarbeid. Dette dokumentet, «Partnership in God's Mission», ble utarbeidet etter konsultasjoner på alle kontinenter. Her understrekes det bl.a. at Metodistkirken alltid skal arbeide i et globalt perspektiv og en global forståelse som kommer til uttrykk i lokal tilstedeværelse. For oss metodister er samhørighet og fellesskap vår tradisjonsrike arv og utfordring. (*Partnership in Gods Mission, USA 1987*)

I Metodistkirkens lære og kirkeordning heter det: Som Kristi tjenere er vi sendt ut i verden for å være med i kampen for rettferdighet og forsoning. Vi skal gjøre Guds kjærlighet kjent for menn, kvinner

og barn uavhengig av etnisk, rasemessig, kulturell og nasjonal bakgrunn, og synliggjøre evangeliets helbredende kraft for alle som lider. (*Metodistkirkens lære og kirkeordning § 103, 1996*)

På bakgrunn av dette kan vi si at: Misjonens høyeste mål er å gjøre Jesus Kristus kjent som Herre og Frelser for alle folk i alle land, påvirke dem til å bli hans etterfølgere og samle dem i den kristne kirke, aktivisere dem i arbeid med å bygge Guds rike, samarbeide med andre kirker, fremme det verdensvide kristne fellesskap og føre Jesu ånd og prinsipper inn i alle menneskelige forhold. (*Kristen Tjeneste, Oslo. Mål for Metodistkirkens Misjonsselskap*).

Da Metodistkirkens Generalkonferanse i 1996 skulle vedta en formålsparagraf for alt Metodistkirkens arbeid i verden, tok man utgangspunkt i Misjonsbefalingen og sa at kirkens oppdrag er å gjøre mennesker til disipler. (*Metodistkirkens Lære og kirkeordning, 1996, Kap 5*).

Metodistkirken er en internasjonal kirke som selv har definert sitt mål for det internasjonale bistandsarbeide som å kjempe for fred og forsoning og utvise Guds kjærlighet overfor lidende mennesker. Målgruppe er menn, kvinner og barn av alle raser, kulturer, stammer og nasjoner. Kirkens fokusering er global, mens arbeidet finner sin uttrykksform i lokale aktiviteter.

2) Arbeidets målsetting søkes oppfylt gjennom Metodistkirkens misjonsselskap i samarbeid med kirker i andre land og finner sin form i evangelisering, undervisning, helse, jordbruk og kvinnearbeid. Konkrete eksempler er:

Evangelisering: I India drives evangeliseringsarbeid gjennom kirken i Mursan. Flere evangelister er tilknyttet dette arbeidet. Vi samarbeider også om evangeliseringen med nasjonale/lokale kirker i Zimbabwe og Angola.

Undervisning: I Angola driver vi skoleprogram for barn fra gata og slummen i Luanda. Vi samarbeider også om en yrkesskole og et prosjekt for kvinner i samme by.

I Uttar Pradesh i India undervises helsearbeidere, fattige og folk fra lavkastene. I Zimbabwe undervises det i skogplanting og teknisk vedlikehold.

Helse: På Mursan, India drives forebyggende og kurativt helsearbeid. Det drives helsearbeid i forbindelse med skoleprosjektene i Luanda, Angola, og distriktshelsearbeid i Zimbabwe.

Jordbruk: Vårt største jordbruksprosjekt er skogplantingsprosjektet på Dendera, Zimbabwe.

Kvinnearbeid: Kvinnesenter i Luanda, kvinnes jorbruksprosjekt i Luanda og kvinnegrupper i India.

De nasjonale kirker har selv hovedansvaret for forkynnelse og evangeliserende virksomhet. Men vi deltar i dette arbeidet i den utstrekning det er behov for det, og det er praktisk mulig. Det er viktig for oss alltid å være bevisst at vi som del av samme kirke, har ansvar for hverandre - alle har noe å gi, alle har behov for å ta imot.

Misjonsselskapet planlegger og opprettholder sitt arbeid i forhold til behov og forespørsler fra nasjonale kirker. Formålet er det samme for oss som for de nasjonale kirkene - tro virksom i kjærlighet. Vårt medansvar for en rettferdig og menneskeverdig verden uttrykkes konkret og praktisk ved vår bistand og tjeneste der hvor vi blir kalt.

3) Det tette samarbeidet med nasjonale kirker/biskoper sikrer samsvar mellom målsetting og resultat. Det er enighet om behov og mål og hvordan det skal oppfylles. Initiativ til et prosjekt/samarbeidsområde vil som regel komme fra den nasjonale kirke og springer ut fra lokale behov og prioriteringer. Metodistkirkene rundt om i verden har sine egne Års- eller Regionalkonferanser, egne biskoper og hovedadministrasjon. Når det er behov for bistand eller hjelp, blir det gjort henvendelse fra en nasjonal kirke til en annen. Metodistkirken i ett land kan aldri starte eller opprettholde arbeid i et land hvor det er en metodistkirke uten at der klar avtale mellom disse, og at henvendelsen først kommer fra kirken i landet der arbeidet drives.

4) I noen av våre søsterkirker er ordet «misjon» et belastet begrep - på grunn av historien hvor misjon ofte var sammenkopleet med kolonimakt - og vi bruker ikke ordet *misjon* i internasjonal sammenheng. Vi er samarbeidende kirker i global sammenheng, sammen om oppdraget og kallet fra Gud. «Partnership» - er et begrep som sier mye om hvordan vi arbeider. Dette er ikke likt for alle vi samarbeider med, men spesielt nasjonale kirker og samarbeidspartnere som har kjent smerten av kolonimakten, ønsker at det gamle «misjon og misjonsbegrepet» må vekk.

På engelsk kalles alle Metodistkirkens Misjonsselskap i Europa «Board of Global Ministries». (General Board of Global Ministries i USA).

Vårt internasjonale engasjement, må sees i sammenheng med Metodistkirkens internasjonale karakter og struktur. Det har aldri vært noe spesielt norsk metodistisk misjonsfelt, eller noen norsk pionermisjon.

Likeverdet kommer til uttrykk ved måten vi samarbeider på - derfor er det ikke misjon i tradisjonell betydning; giver/mottaker. Vi har alle noe å gi og få. Men dette er ikke alltid like enkelt i praksis, da vi lett tenker at økonomi og penger er det som er viktigst.

Det er Metodistkirken i hvert enkelt land ved biskopen som sender forespørslser f.eks. til Norge om medarbeidere, faglig eller finansiell støtte. Når vi sender en norsk medarbeider til India eller Afrika, er vedkommende underlagt kirker i det landet, innbefattet lover og forordninger og avgjørelser så lenge samarbeidet varer. Dette er nedtegnet i kontrakt. En norsk medarbeider må regelmessig fornye sin kontrakt eller avtale med den nasjonale kirken ved biskopen, og en medarbeider som er uønsket kan ikke fortsette sitt engasjement.

Da Tove Odland kom til Dendera i Zimbabwe sammen med en gruppe for noen måneder siden, ble høvdingen i området invitert. Han var ikke helt sikker på hva disse hvite norske ville. Han er ikke bekjennende kristen, men søkende, noe han ga uttrykk for. Denne høvdingen (chiefen) sa: Jeg vet ikke hva dere kommer med, om det er penger eller Guds ord. Jeg håper det er Guds ord, for det varer evig. Penger tar slutt.

ATLE SOMMERFELDT - KIRKENS NØDHJELP

Jeg er blitt bedt om å gi et bidrag om Misjonsforståelse på norsk sett fra Kirkens Nødhjelps side. Kirkens Nødhjelp har i liten grad knyttet sin teologiske refleksjon de senere årene opp mot misjonsbegrepet. Vi har da heller ikke «misjon» i navnet. Diakoni har vært det teologiske begrep Kirkens Nødhjelp historisk har forholdt seg til og som har vært det identitetsskapende begrep for å kvalitetsbestemme Kirkens Nødhjelps kirkelige identitet. Vår identitet er at vi på oppdrag fra kirker og menigheter i Norge er gitt som mandat å være deres redskap for internasjonal diakoni.

1) For Kirkens Nødhjelp er misjon først og fremst knyttet til den grunnleggende ekklesiologiske realitet at kirken er sendt av Den treenige Gud til verden for å være Kristi legeme på jorden.

Denne sendelse til verden har ulike tjenester som ikke er underordnet hverandre, men som samlet skal uttrykke Guds kjærlighet til sitt skaperverk og Guds kamp mot ødeleggelseskraftene som truer Guds skapelse. Vi kan identifisere følgende tjenester kirkene må ha i verden for å virkeliggjøre denne sendelsen:

Å forkynne evangeliet til dem som ikke har hørt det, bringe dem fram til livsfellesskap med Kristus gjennom dåp og hjelpe mennesker til å holde fast ved dåpens nåde; å fremelske hos menneskene verdier og holdninger som er i samsvar med den visjon for det menneskelige fellesskap Gud har gitt oss: Barmhjertighet, rettferdighet, vern om

skaperverket, fred og å tjene Kristus ved å handle slik at mennesker som er fratatt de grunnleggende rettighetene Gud har gitt alle mennesker; retten til mat, klær, frihet, tilhørighet, (jfr. Mt. 25; Jes. 65) frigjøres til et liv i Guds overflod (Lk. 4).

2) Kirkens Nødhjelp har fått et avgrenset oppdrag som definerer oss som menighetenes organisasjon for internasjonal diakoni. Historisk og aktuelt betyr dette at vi har avgrenset vår tjeneste til to av sendelsens tre elementer: Kampen for verdier, holdninger og handlinger som uttrykker Guds lov for hele skapningen og alle mennesker, og for det andre å handle i tjeneste for mennesker som holdes i fangenskap av ødeleggelseskraftene og slik fratras sine grunnleggende og guddommelige rettigheter.

Denne profilen har KN fastholdt, og den gjenspeiles i våre målsettinger.

Kirkens Nødhjelps tjeneste er å forstå som kirkens tjeneste for alle mennesker skapt i Guds bilde. Dette grunnleggende universelle mandatet har gjort at vi med stor frimodighet kan kalle oss en humanitær organisasjon og en bistandsorganisasjon. Vi samarbeider da også i utføringen av vårt mandat med organisasjoner og mennesker av god vilje om gjensidig avtalte målsettinger.

Samtidig er det slik at vi alltid har sett oss som en del av den økumeniske og globale kirkes handlingsfellesskap og sendelse. Flertallet av våre samarbeidspartnere er kirker eller kristne organisasjoner. Hjelp til søsterkirker på en rekke ulike nivåer er også en del av vårt arbeid, for at vi sammen kan vise omsorg for hverandre og styrke hverandre. I den utstrekning KN har forpliktende samarbeid med kirker, vil samarbeidet med dem bidra til å styrke disses totale sendelser i sitt område. I stor grad har det som hos oss kalles «kirkehjelp» også bestått i å åpne norske kirker for den hjelp de kan få og trenger fra andre kirker.

3) Det er alltid vanskelig å måle resultater av vår virksomhet. Men når det gjelder forholdet mellom det vi ønsker å oppnå og resultater på det presisjonsnivå dette bidraget beveger seg, er Kirkens Nødhjelp grunnleggende sett der vi skal være.

4) For Kirkens Nødhjelp er det slik jeg nå ser det lite aktuelt å anvende misjonsbegrepet i kommunikasjonen om hva vi er og hva vi gjør. Vi vil holde oss til diakoni som vårt teologiske identitetsbegrep. Dette henger primært sammen med at misjon i Norge er knyttet sterkt opp til kirkens tjeneste med å forkynne evangeliet til dåp for dem som

ikke har hørt eller er falt fra. Dessuten er det slik at misjon i en norsk kontekst ofte knyttes til misjonærrollen. Det betyr vektlegging av nødvendigheten av at norske personer krysser grenser for å virkelig gjøre tjenesten enten innenfor forkynnelse, undervisning eller diakoni. Det er uten tvil nødvendig at norske personer krysser grenser. Men for KN er dette et spørsmål om programmatisk behov primært hos våre samarbeidsorganisasjoner, og ikke en del av vår organisasjonsmessige identitet.

Samtidig er programmatisk og organisatorisk samarbeid innenfor Kirkens Nødhjelps mandat med organisasjoner som identifiserer seg som misjonsorganisasjoner om felles programmer ikke bare naturlig, men også ønskelig. Det gjenspeiles da også ved at Norsk Misjonsråd er en av Kirkens Nødhjelps oppdragsgivere og i de ulike samarbeidsavtaler vi har med misjonsorganisasjoner og våre oppdragskirkers misjonsavdelinger.

ANFIN SKAAHEIM

- DET NORSKE LUTHERSKE INDREMISJONSSELSKAP

1) Ordet misjon betyr som kjent sendelse. Det betegner derfor en aktivitet der en er opptatt med å nå ut til andre med et budskap. Derfor er det tale om formidling av dette budskapet gjennom de metoder og kanaler som er tilgjengelig og tjenlig. I dette ligger det en definert vilje til å krysse grenser og til å nå stadig flere som ikke er berørt av eller ikke har tatt imot det budskapet en ønsker å bringe. I dette ligger det også en aktivitet der budskapet formidles, ikke bare med ord, men gjennom handling. Det er hele tiden tale om den dynamiske og ekspanderende del av en kirkes eller organisasjons virksomhet, der hensikten er å nå frem til nye mennesker og utvide virksomhetsområdet.

2.) En slik tenkning kommer klart frem i Indremisjonsselskapets strategi og målsetting. Bibelbudene, som var de første indremisjonærer, fikk en arbeidsbeskrivelse som inneholdt følgende setning da Lutherstiftelsen ble opprettet i 1868: Hensikten med arbeidet var «at bringe Guds Ord ind i Huse og Hjerte». Her er vekten lagt på dette å bringe videre til mennesker der de befant seg, et budskap som skulle inn i hjertet til livsforvandling. Her er misjonsmotivet klart uttalt. Det gav seg også utslag i arbeidsformer som var preget av en oppsøkende virksomhet, som igjen førte til omfattende vekkelser og sterk ekspansjon i arbeidet.

I dag formuleres dette i vår strategiplan slik: «Vi vil formidle evangeliet slik at mennesker kan bli frelst, finne sin plass i et kristent fellesskap og selv være med å fremme Guds rike». Her er formidlingssiden spesielt understreket, noe som også gir seg utslag i formuleringene i strategien på de forskjellige virksomhetsområder. Det legges vekt på at mennesker må nås der de er, og at det betyr et indremisjonsarbeid som er oppsøkende.

I et samfunn som vårt, betyr dette at stadig nye grenser må krysses, både kulturelt, sosialt og med tanke på arbeidsformer og kommunikasjonsmåter. På grunn av sekulariseringen i vårt eget land, blir det stadig mindre forskjell på misjonsvirksomhet hjemme og ute. Selv om det kan være en prinsipiell forskjell mellom evangelieformidling til døpte i en folkekirke og til udøpte på et misjonsfelt ute, vil det i realiteten dreie seg om det samme. I begge tilfeller er det tale om misjon ut fra min forståelse av hva det er.

3) Det er ikke i tilstrekkelig grad samsvar mellom målsetting og det som oppnås gjennom indremisjonens virksomhet. Dette er hovedproblemet for en bevegelse som gjennom tiden er blitt en organisasjon med sin egen kultur og med et etablert, omfattende og tungt organisasjonsnett som krever store ressurser for vedlikehold av tradisjonelt arbeid. Foreningsmønsteret er skapt i en annen tid, og det merkes klart at de tradisjonelle foreningene ofte sliter med å fungere misjonerende. I stor grad har dette med etablerte arbeidsformer og organisasjonsmønstre å gjøre. Det arbeides derfor med å få til en større variasjon når det gjelder fellesskapsformer, for å gjøre misjonsaspektet klarere og for å bygge ned tersklene til våre fellesskap. Slagordet «Felleskap og misjon» har derfor blitt brukt for å beskrive hvordan vi ønsker vårt arbeid skal fungere på det lokale plan. Vi ønsker at fellesskapene skal virke misjonerende.

Det arbeides også med nye evangeliseringsformer der forskjellige metoder tas i bruk. Det legges vekt på formidling gjennom moderne sang og musikk, drama og kursopplegg med sikte på slike som ikke står i vårt tradisjonelle arbeid. Ikke minst gjelder dette virksomhet for å nå barn og unge. Det har også i de siste årene vært arbeidet gjennom team, ikke minst som en del av sterkere satsing i storbyene. Dette gjenspeiler seg også i undervisningsopplegg på våre skoler. Her håper vi å få gjort mye mer i tiden som kommer for å skarpstille misjonsprofilen.

4) Misjonsbegrepets «egnetet» til å kommunisere organisasjonens mål er noe betinget. Ordet misjon blir så mye brukt at det ikke uten

videre forbindes med et aktivt, utadrettet arbeid. Det står nærmest for alt som kristent arbeid heter, og formidler derfor ikke uten videre det aktive og grensesprengende som skal ligge i det. Det er derfor begreper som evangelisering, utadrettet arbeid o.l. som brukes når vi vil beskrive formålet ved virksomheten og skape aktiv oppslutning om våre visjoner som misjonsorganisasjon.

Et slagord som «Vi vil misjon!», er flott, men det må gjøres et bevisst og aktivt arbeid for å få det innholdsbestemt og innarbeidet hvis det skal bli en visjonsskapende parole. Her ligger en utfordring til å fylle ordet misjon med innhold for nye generasjoner. Noe bedre begrep har vi i alle fall ikke for å uttrykke det vi vil.